

**KURUMSAL İLETİŞİM
BAKIŞIYLA KOBİ ÖLÇEKLI
AİLE İŞLETMELERİNDE
ENDÜSTRİ 4.0**

Mehmet KARANFİLOĞLU

© Copyright 2023

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanhçı bandrolü ile satılmaktadır.

Bu kitap, yazarın "KOBİ Ölçekli Aile İşletmelerinde Endüstri 4.0 Farkındalığı: Kurumsal İletişim Çalışanları Üzerine Bir Araştırma" başlıklı doktora tezinin bazı bölümlerinden yararlanılarak hazırlanmıştır.

ISBN 978-625-399-019-0
Sayfa ve Kapak Tasarımı
Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı Kurumsal İletişim Bakışıyla Kobi Ölçekli Aile İşletmelerinde Endüstri 4.0
Yayıncı Sertifika No 47518

Yazar Mehmet KARANFİLOĞLU
ORCID iD: 0000-0002-4895-4220
Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Bisac Code BUS064010

Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN
DOI 10.37609/akya.2142

Kütüphane Kimlik Kartı
Karanfiloğlu, Mehmet.
Kurumsal İletişim Bakışıyla Kobi Ölçekli Aile İşletmelerinde Endüstri 4.0/ Mehmet Karanfiloğlu.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2023.
194 s. : tablo, şekil ; 160x235 mm.
Kaynakça var.
ISBN 9786253990190
1. İşletme-Ekonomi. 2. Endüstri.

GENEL DAĐITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A
Yenişehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

İnsanlık, tarih boyunca sosyal ve ekonomik hayat üzerinde etkisi olan birçok dönüşüm yaşamıştır. Avcı toplumundan tarım toplumuna geçişte bir arada yaşamaya ve üretmeye başlayan insan; 18. yüzyılın sonlarında, su ve buhar gücünü kullanarak sanayi toplumuna geçiş ile birinci endüstri dönemini, 19. yüzyılın sonlarında, elektriği üretimde kullanarak seri üretim ile ikinci endüstri dönemini ve 20. yüzyılın ortalarında, elektroniği ve bilgisayarlar üretime entegre ederek üçüncü endüstri dönemini deneyimlemiştir. Bugün gelinen nokta yeni bir kavşaktır. İnternet üzerinden sürekli bağlı olma durumu, akıllı teknolojiler ve otomasyon ile endüstrilerin, toplumsal yapı ve süreçlerin hızlı dönüşümünü ifade eden dördüncü endüstri dönemi; *fourth industrial revolution* (dördüncü endüstri devrimi) ya da *industry 4.0* (endüstri 4.0) olarak, 2015 yılında Klaus Schwab'ın bir çalışması ile gündeme gelmiş ve 2016 Dünya Ekonomik Forumu'nda tema olmuştur.

Robotik, yapay zekâ, genom düzenleme, makine-makine iletişimi, her şeyin interneti gibi alanlardaki ilerlemeler; biyolojik, fiziksel ve dijital dünyanın sınırlarını bulanıklaştırmıştır. 1990'ların ve erken 2000'lerin dijital dünyası, 2020'ler geldiğinde yeni bir hal almıştır; "sürekli bağlı olma ve her şeyi bilme" durumu ile teknolojinin kullanımının toplumda sıradanlaştığı, insanın çevresini algılama ve deneyimleme hallerinin değiştiği bir *Metaverse* ortamı...

Makinalar, insanlar, sensörler, aletlerin internet üzerinden bağlantılı olma durumu, bilgiye her an ulaşabilmenin, teknolojik desteğin ve siber fiziksel sistem-otonom yapılarının karar verme süreçlerine etkisi, endüstri 4.0'ın ana hatlarını oluşturmaktadır. Endüstri 4.0 rüzgârı eserken yaşanan COVID-19 pandemisinin toplumsal yapı ve iş yapış biçimleri üzerine etkisi, mevcut yöntemleri tartışmaya açmıştır. Endüstri 4.0, "*connectivity* (bağlı olma durumu)" teması etrafında şekillenirken siber fiziksel sistemler aracılığıyla makine-insan ilişkisinin geldiği nokta, lojistik, fabrika, tedarik zinciri ve son kullanıcı entegrasyonuna tüm paydaşların da eklendiği, dijital platformların konuşulmaya başlandığı Endüstri 5.0 tartışmalarını gündeme getirmiştir. Önümüzdeki 10 yılın konusu, dünyayı bağlayan siber fiziksel sistemler, dijital ikizler, yeni teknolojiler, varlık performans yönetimi, ürün-yaşam döngüsü yönetimi, tam otomasyon, bağlantılılık, makine-insan iş birliği, dijital dönüşüm, siber güvenlik, makine öğrenmesi, yapay zekâ,

büyük veri, blok zinciri, bulut bilişim, robot ve *cobot* (kollaboratif robotlar), 5G teknolojisi, *gen editing* (genom düzenleme) ve genomik, kuantum bilgisayarları ve her şeyin interneti olacaktır. Bu teknolojiler; dünyamızı, ekonomilerimizi ve yaşam biçimlerimizi dönüştürmektedir. Hızlı, dinamik, yetkin, adapte işgücüne, ekonomik ve toplumsal yapılara ihtiyaç vardır. Geleceğe uyumlu olabilmesi ve gücünü muhafaza edip artırabilmesi için toplumsal ve endüstriyel yapıların böylesi bir dijital entegrasyon sürecine adaptasyonu şarttır. COVID-19 öncesi de bu konuları konuşmakta idik. Ancak pandemide iş yapış biçimlerinin aldığı yeni hal bu konuşmaların hızlı bir şekilde endüstrilere ve topluma adapte edilmesi gerekliliğini doğurmuştur.

Türkiye, kamu ve özelde tüm sektörlerde dönemin ayırt edici vasfı olarak dijital dönüşümü sağlamayı hedeflemektedir. Yeni teknolojilere dayalı dijital sanayi alt yapısına geçerken, işgücünün dijital yetkinliklerini artıran politikalar planlanmaktadır. T.C Bilim Sanayi Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan Dijital Türkiye Yol Haritası bu konuda önemli bir referans strateji belgesidir.

Hal böyleyken Türkiye’de imalat ekonomisinin yaklaşık %98 ini, istihdamın yaklaşık %75 ini oluşturan KOBİ’lerde durum nasıldır?

Sevgili Dr. Mehmet KARANFİLOĞLU’nun böylesi önemli bir konuda bize ışık tutacak bir perspektifi içeren çalışmasını kitap olarak yayımlayıp kitlelerle buluşturmasını anlamlı ve kıymetli buluyorum. Kitap genel olarak Dr. KARANFİLOĞLU’nun doktora tezinde tartışılan; endüstri 4.0 konsepti, KOBİ ölçekli aile işletmelerinin konsept dahilinde irdelenmesi ve KOBİ’lerde kurumsal iletişim görevini gerçekleştiren profesyonellerin endüstri 4.0’a yönelik algılarını ortaya koyan araştırma çalışmasını içeriyor. İleri araştırma konuları olarak da yeni pençelerler aralıyor. Keyifle okuyacağınıza inandığım bu kitabın alanyazına katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Saygı ve Sevgilerimle.

Prof. Dr. Aylin GÖZTAŞ
Ege Üniversitesi
İletişim Fakültesi

TEŞEKKÜR

Endüstri 4.0 konusunu ilk duyduğum ve çalışmak için kalemimi, defterimi, kitaplarımı ve elbette ki emektar bilgisayarımı elime aldığım o ilk günden bu yana çok şey gelişti ve değışti. Dünya çapında gerçekleşen bir pandemi krizinin ortasındaki yaşananlar, bu kitabın da bekleme süresini planlanan daha uzun bir zamana yaydı. Bu durum her ne kadar bir dezavantaj gibi kulağa gelse de bilgilerin ve bu bilgilerin ışığında yazılanların mutlaka demlenmesi gerektiğini düşünenlerdenim. Bu sayede kişisel gelişimle paralel olarak eserin üzerinde çalışmak çok daha verimli hale geliyor.

Kitap genel olarak; doktora tezimde tartışılan endüstri 4.0 konseptini, kurumsal iletişimle olan ilişkisini, KOBİ ölçekli aile işletmelerini, konsept dahilinde irdelenmesini ve son olarak bu tür işletmelerde kurumsal iletişim işini gerçekleştiren profesyonellerin endüstri 4.0'a ilişkin algılarını ortaya koyan araştırma çalışmasını içermektedir.

Her iki çalışma sürecinde de sürekli yanımda olan ve her daim beraber yol almak istediğim sevgili hocam, Prof. Dr. Aylin GÖZTAŞ'a bir kez daha teşekkür ederim. Bu süreçte beni hiç yalnız bırakmadığınız ve her konudaki desteğiniz için minnettarım.

Bu yola ilk çıktığımda genç bir doktora öğrencisiydim yalnızca. Sonra bir akademisyen, bir eş ve nihayet bir baba oldum. Bu yüzden bu çalışmayı hayatıma her yönüyle renk katan sevgili eşim Songül'e ve hayatımı tümüyle bambaşka güzel duygularla dolduran sevgili oğlum Ege'ye ithaf ediyorum. Sizinle her şey ne kadar da güzel oldu.

Mehmet KARANFİLOĞLU

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....iv

GİRİŞ.....1

BÖLÜM 1

ENDÜSTRİ 4.0 VE KURUMSAL İLETİŞİM.....5

Endüstri 4.0'ın Kavramsal Ardalanı.....5

Endüstri 4.0'a Yönelik Farklı Yaklaşım ve İsimlendirmeler9

Endüstri 4.0.....11

Sanayi 4.0.....11

Dijital Sanayi.....12

Dördüncü Endüstriyel Devrim veya Dördüncü Sanayi Devrimi.....12

Dijitalleşme Süreci, Dijital Dönüşüm ve Dijital Çağ.....12

Endüstriyel İnternet, Endüstriyel Nesnelerin İnterneti.....13

Üçüncü Sanayi Devrimi (Rifkin)13

İkinci Makine Çağı15

Dördüncü Endüstriyel Devrim: Endüstri 4.015

Birinci Endüstriyel Devrim (1760-1830).....16

İkinci Endüstriyel Devrim (1840-1973).....17

Üçüncü Endüstriyel Devrim (1974-2011).....18

Dördüncü Endüstriyel Devrim (2011-Günümüz).....20

Endüstri 4.0'ın Yapısal Gereklilikleri.....21

Sensör.....23

Veri.....24

Bilgi.....24

İşlem.....25

Endüstri 4.0'ın Temel İlkeleri.....25

Birlikte Çalışabilirlik26

Sanallaştırma.....27

Özerk Yönetim27

Gerçek Zamanlılık Yeteneği.....28

Hizmet Oryantasyonu.....28

Modülerlik.....28

Endüstri 4.0'ın Temel Bileşenleri.....	29
Nesnelerin İnterneti.....	30
Büyük Veri.....	34
Otonom Robotlar	37
Siber-Fiziksel Sistemler	38
Artırılmış Gerçeklik/Simülasyon/Dijital İkiz.....	39
Bulut Sistemler (Bulut Bilişim).....	40
Üç Boyutlu (3B) Yazıcılar.....	44
Kişiselleştirilmiş Üretim	45
Siber Güvenlik.....	46
Endüstri 4.0'ın Üç Temel Boyutu.....	48
Akıllı Üretim Sistemlerinde Bağlantı ve Dikey Entegrasyon.....	49
Değer Zinciri Oluşturan Ağlar Yaratma ve Yatay Entegrasyon.....	49
Ürün Yaşam Döngüsünde Başlangıçtan Sona Mühendislik	50
Kurumsal İletişim ve Endüstri 4.0 İlişkisi.....	50
Kavramsal Olarak Kurumsal İletişim ve Halkla İlişkiler ile İlişkisi.....	54
Kurumsal İletişim Mesleği; Konumu, Rolü ve Mesleği İcra Edenler	59
Endüstri 4.0 Bağlamında Kurumsal İletişim	61
Nesnelerin İnterneti ve Kurumsal İletişim.....	66
Büyük Veri ve Kurumsal İletişim.....	68
Yapay Zekâ, Robotlar ve Kurumsal İletişim.....	69
Sanal Gerçeklik/ Artırılmış Gerçeklik/ Simülasyon ve Kurumsal İletişim.....	71
Endüstri 4.0 Sürecinde Kurumsal İletişim Çalışanları	72

BÖLÜM 2

KOBİ ÖLÇEKLİ AİLE İŞLETMELERİ VE ENDÜSTRİ 4.0.....	75
Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) Kavramına Genel Bakış.....	75
KOBİ Tanımı	76
KOBİ'lerin Önemi ve Özellikleri.....	77
KOBİ'lerin Avantajları ve Dezavantajları	80
Türkiye'de KOBİ'ler.....	84
KOBİ'lerin Türk Ekonomisindeki Yeri	86
KOBİ'ler ve Endüstri 4.0 Gelişmeleri.....	87
Aile İşletmesi Kavramı ve Özellikleri.....	89
Kavram Olarak Aile İşletmesi ve Tanımı.....	89

Aile İşletmelerinin Sahip Oldukları Avantaj ve Dezavantajlar	92
Aile İşletmelerinin Avantajları	93
Aile İşletmelerinin Dezavantajları	94
Aile İşletmelerinde Kurumsallaşma.....	96
Kurumsallaşma ve Kurumsallaşma Süreci.....	98
Aile İşletmeleri ve Endüstri 4.0.....	99

BÖLÜM 3

KURUMSAL İLETİŞİM ÇALIŞANLARININ ENDÜSTRİ 4.0 ALGILARI	103
Mevcut Durumlarla İlgili Ortaya Çıkan Temalar.....	112
Yetersiz Altyapı	112
İşletme İçi Sebepler.....	113
İşletme Dışı Sebepler	115
Bilgisel/Eğitsel Yetersizlikler.....	117
Dönüşüme Dönük Engeller	122
Kurumsallaşma	123
Örgütsel Yapıda Kurumsal İletişimin Yokluğu.....	126
Geleceğe Dönük, Öngörülen Durumlarla İlgili Ortaya Çıkan Temalar.....	130
Dijital Dönüşüme Dönük İsteklilik.....	130
Endüstri 4.0'dan Beklentiler	133
İletişim Sürecinin Dijitalleşmesi.....	135
Halkla İlişkiler Mesleğinin Geleceği.....	138
TARTIŞMA	141
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	147
KAYNAKÇA.....	171

GİRİŞ

“Gelecek” kavramı insanlar için her zaman ilgi çekici olmuştur. Geçmişte yaşayan pek çok kavim gelecek hakkında düşünmüş, bazıları buna yönelik olarak “korku” duygusuyla birtakım ritüeller, hikayeler, anlatılar, eylemler, mitler gibi geleceği açıklayan pek çok şey üretmişlerdir. Genel olarak bakıldığında gelecek insanlar için hep merak konusu olmuş, geleceği önceden tahmin etmek birçok insan için ilgi çekici olmuştur. Hatta buna yönelik falcılar, büyücüler, kahinler ortaya çıkmış ve gelecekte çeşitli yöntemlerle haberler vermişlerdir. Bazı bu haberler iyi tahminler olarak anılsa da çoğu kez insanlık, tahmin ettiklerinin de ötesinde gelecek sonuçlarıyla karşı karşıya kalmıştır.

Geleceğin ilgi çekici yanı, merak uyandıran ögeleri içinde barındırması ve sürekli öleceğini bilen varlıklar olarak yaşayan biz insanların kısıtlı zamanlarını aydınlatmak ve daha verimli geçirmek istemesi dürtüsünden ibaret olduğu düşünülmektedir. Bu yüzden çeşitli yöntemlerle geleceği tahmin etmek, önceden bilmek yüzyılların ortak merak konusu olmuştur, diyebiliriz.

Endüstri 4.0, pek çok yeni iş süreçlerini yaratan hem endüstriyel yapıyı hem de toplumsal yapıları derinden etkileyebilecek güçte bir devrim olarak görülmektedir. Endüstri 4.0, önceki üç dönemde olgunlaşan teknolojilerin bir araya gelerek yeni bir dönemin başlatıcısı değişimleri yaratmaktadır. Her değişim süreci gibi endüstri 4.0 da toplumu ve toplumun bir üyesi olan bizleri meraklandıran gelecek etmenlerine sahiptir. Geleceği şekillendirecek olan adımların atıldığı bu dönemde endüstri 4.0 ile önce endüstriyel yapılar dönüşüme uğrayacak ve daha sonra toplumlar bu dönüşümden etkilenen farklı tüketim alışkanlıkları ve yaşam tarzları ile karşımıza çıkacak diye düşünülmektedir. Tabii tüm bunlar da tahminlerden öteye gitmeyen beklentilerden ibaret olarak kalmaktadır. Henüz tam anlamı ile dönüşümün tamamlanmadığı ve sürecin hızlı bir şekilde yayıldığı bir dönemde olduğundan endüstri 4.0’a dönük olarak çeşitli tahmin ve beklentilerde bulunmaktadır. Dolayısıyla mevcut olarak endüstri 4.0 konusu gündemi çokça işgal etmektedir, diyebiliriz.

Bu çalışmada çalışma konusu olarak endüstri 4.0 farkındalığı seçilmiştir. Kitap, endüstri 4.0 ve KOBİ (Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler) ölçekli aile işletmeleri konularına odaklanmaktadır. Bu ikisi arasında farkındalık ilişkisini anlamaya çalışan bu kitapta endüstri 4.0 konusu çeşitli yönleriyle ele alınmaktadır. Hem işletme alanına hem teknoloji alanına hem de halkla ilişkiler alanına katıda bulunabilecek interdisipliner bir bakış açısı ile konu irdelenmektedir.

Endüstri 4.0 kavram olarak 2011 yılında adını duyurmuş ve bu yüzden geçen yedi yıllık süreçte pek çok araştırmaya, habere, akademik yayına konu olmuş; çeşitli sempozyum, zirve, panel, toplantı gibi etkinliklerde tartışılır hale gelmiştir. Bu durum endüstri 4.0 isminin daha da duyulmasına ve işletmelerin çeşitli yönlerden bu kavram ve süreçle ilgilenmesine sebebiyet vermiştir. Dolayısıyla işletmeler ve endüstri 4.0 konusu araştırılması gereken önemli bir konu olarak görülmüştür. Buradan hareketle araştırma konusu da bu yönde oluşturulmuş ve işletmelerin konuya yönelik farkındalık bilgilerine ulaşmaya çalışılmıştır.

Endüstri 4.0 konusu geleceği şekillendirecek bir devrim olarak görülmekte ve bu yönde detaylı olarak irdelenmektedir. Dijitalleşme sürecinin getirdiği olanakların olgunlaşması, küresel rekabet koşulları sektörleri endüstri 4.0'a yönlendiren etkenler arasında görülmektedir. Dijitalleşme her ne kadar internetin ve bilgisayar teknolojilerinin hayatımıza girmesi ile başlamış bir süreç olsa da bu süreçte, endüstri 4.0 da bahsedilen teknolojileri geliştirecek olgunluğa ulaşmadan böylesine bir konseptten 2011 yılına kadar bahsetmek mümkün olmamıştır. Öte yandan dünya ekonomik dengeleri çeşitli yönlerden yoğun olarak etkilendiği bir dönemde teknolojik olanaklar bir kurtarıcı olarak görülmüş ve dijitalleşmenin bir sonucu olan endüstri 4.0 konusu odak noktası olmaya başlamıştır. Çünkü endüstri 4.0 yapısında pek çok iş süreci otomasyona uğrayarak çeşitli yönlerden dijital olarak dönüşmektedir. Örneğin; kas gücü yerini otonom robotlara bırakarak birbiri ile iletişim kurabilen anlık olarak bilgisayarlar üzerinden kontrol edilebilen siber-fiziksel sistemlerle yer değiştirmektedir. Bu ve benzeri süreçler kökten bir değişime uğrayarak daha önce hiç olmadığı kadar esnek, hızlı ve verimli bir endüstriyel üretimi mümkün kılmaktadır.

Endüstri 4.0 içerisinde pek çok farklı bileşene ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bileşenler bir araya gelerek endüstri 4.0 yapısını oluşturan ekosistemi yaratmaktadır. Örneğin; nesnelerin interneti tüm cihazları internet üzerinden birbirine bağlamakta, büyük veri cihazların sensörleri aracılığı ile yakaladıkları verileri büyük bir veri havuzunda biriktirerek ve algoritmalarla işleyerek anlamlı

veriler haline dönüştürmekte, otonom robotlar/sistemler üretimi insan hatası olmadan istenilen hızda ve çeşitlilikte ve anlık, raporlanabilir olarak yapmakta, artırılmış gerçeklik teknolojileri ve simülasyonlar fabrikaları bilgisayar üzerinden kontrol edilebilecek hale getirmekte, bulut bilişim ve süper bilgisayarlar tüm bu sistemleri ve bilgileri her an her yerden erişilebilir ve kontrol edilebilir hale getirmekte, yapay zeka pek çok iş sürecinde ve insan zihnini yoran durumlarda kendi kendine kararlar alarak tüm süreçlerde rekabetçi ve yaratıcı karar alma süreçlerini mümkün hale getirmekte, kişiselleştirilmiş üretim yepyeni bir üretim ve tüketim ilişkisini, inovasyon sürecini ortaya çıkarmakta, üç boyutlu yazıcılar daha önce yapılamayan veya yapılması uzun süren üretim biçimlerini katmanlı olarak yazmak sureti ile değiştirmekte ve bu süreçlerdeki dijital sistemlerin korunmasını siber güvenlik önlemleri sağlamaktadır.

Tüm bu süreçlerde pek çok büyük firma rekabetçi bir yaklaşımla dönüşüm yolunda büyük adımlar atmış ve sürece yönelik farkındalık yaratma adına birçok çalışmaya imza atmışlardır. Büyük işletmeler bu süreçte ilk adımı atanlar olarak ön plana çıkmış olsalar da hatta endüstri 4.0'ın yaratacağı yeni ekonomi pastasından büyük dilimleri almaya niyet etmiş olsalar da ülkelerin asıl dönüşüm konusunda ilgisini çekmek zorunda olduğu ve büyük işletmelerden toplamda çok daha büyük bir kitleyi oluşturan KOBİ'ler gündemin diğer bir önemli maddesini oluşturmaktadır.

Dünyanın pek çok ülkesinde KOBİ'ler ülke ekonomileri için pek çok önemli etkiye sahip bir unsur olarak görülmektedir. KOBİ'ler büyük işletmelere göre çok daha küçük örgütsel yapılanmaları ile karşımıza çıkmaktadır. Bu küçük yapıları; ekonomik açıdan, çalışma biçimi ve yöntemi açısından ve kurumsallaşma açısından KOBİ'leri büyük işletmelere göre pek çok avantaj ve dezavantaja sahip kurumlar haline getirmektedir. Özellikle KOBİ'ler çokça aile işletmesi olarak kurulmakta bu yapıları ile de ele alınmaktadırlar. Hatta günümüzde varlık gösteren birçok büyük işletme zamanında iyi yönetilmiş birer KOBİ ölçekli aile işletmesi olarak iş yaşamına başlamıştır. Dolayısıyla KOBİ ölçekli aile işletmeleri küçük yapılarına rağmen bir araya geldiklerinde oluşturdukları büyük ekonomik sistemle endüstri 4.0 sürecinde ele alınması gereken önemli husus olarak görülmektedir.

Buradan hareketle KOBİ'lerin endüstriyel devrim sürecinde nerede olacakları, nasıl dönüşecekleri, hangi süreçlerden geçmeleri gerektiği, dönüşüm için nelere ihtiyaç duyacakları gibi konular bu bağlamda tartışılmaktadır. Ancak pek çok

KOBİ ölçekli aile işletmesinin mevcut durumlarına yönelik bir araştırması veya çalışması henüz yapılmış görünmemektedir. Ülkelerin böylesine büyük bir kitleyi doğru analiz etmeden dönüşüm yolunda adımlar atması da tam anlamı ile endüstri 4.0'a dönük hedeflerin gerçekleştirilebilmesi için doğru görülmemektedir. Dolayısıyla araştırma konumuz olan *KOBİ ölçekli aile işletmelerinin endüstri 4.0 farkındalığı* da bu bakımdan önemli hale gelmektedir.